Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

**Nota actief openbaar**
Ja

**Directoraat Generaal Volksgezondheid**
Voeding Gezondheidsbesch. en Preventie
Team 1

**Opgesteld door**
[redacted]

Aan Minister VWS Deadline: 28 september 2026

# nota

**TER BESLISSING** Kamerbrief PFAS in bloed

**Datum**
18 september 2026

**Kenmerk**
4522185-1104476-PG

**Zaaknummer**
1104476

**Bijlage(n)**
1

## 1. Aanleiding

Met deze Kamerbrief wordt het RIVM-briefrapport 'PFAS in bloed van volwassenen in Nederland' door u en de staatssecretaris van IenW aangeboden aan de Tweede Kamer. Deze studie is onderdeel van het meerjarig PFAS-onderzoeks-programma dat het RIVM uitvoert in opdracht van de ministeries van IenW, VWS, en LVVN.

## 2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met bijgevoegde Kamerbrief en verzending daarvan met bijlagen door u en de staatssecretaris van IenW.

Een gelijksoortig besluit ligt voor bij SIenW.

## 3. Kernpunten

- Het kabinet werkt via drie hoofdsporen aan de aanpak van PFAS. Het zet ten eerste in op *een zo breed mogelijk Europees verbod op PFAS*. Met het tweede spoor richt het kabinet zich op *het terugdringen van de verspreiding van PFAS in het milieu* en ten derde zet het kabinet in op *het verminderen van de blootstelling aan PFAS*. Dit doet het met name door onderzoeken te laten uit voeren die helpen om gerichte maatregelen te nemen ter bescherming van onze volksgezondheid. Het PFAS-onderzoeksprogramma vormt hiervoor een belangrijk fundament.
- Dit landelijke vervolgonderzoek onder bloeddonoren is onderdeel van het brede meerjarige PFAS-onderzoeksprogramma en volgt op het onderzoek van juli 2025[1] met bloedmonsters uit 2016/2017 en het moedermelkonderzoek van juli 2026.[2]
- Opnieuw blijkt dat alle volwassen Nederlanders PFAS in hun bloed hebben, maar de waarden zijn lager dan in 2016/2017; een daling die ook in andere West-Europese landen te zien is.
- Met de door het RIVM gebruikte beoordelingsmethode zit momenteel 71% van de volwassen Nederlanders boven de gezondheidskundige grenswaarde. De beoordelingsmethodiek van het RIVM geeft afzonderlijke PFAS een weegfactor (de RPF) die aangeeft hoe schadelijk die stof is ten opzichte van de referentiestof PFOA. Door de concentratie van een PFAS

[1] Kamerstukken II 2024/25 35 334, nr. 407.
[2] Kamerstukken II 2025/26 35 334, nr. 451.

met deze weegfactor te vermenigvuldigen worden in de bloeddonorstudie 10 verschillende PFAS omgerekend naar één maat: PFOA-equivalenten (PEQ). In het rapport wordt ook de EFSA-methodiek benoemd. Bij het gebruik van deze methodiek heeft 7% van de volwassenen PFAS-concentraties boven de gezondheidskundige grenswaarde. De beoordelingsmethodiek van EFSA telt de concentraties van vier PFAS bij elkaar op onder aanname dat ze even schadelijk zijn.

- In de regio's rondom Dordrecht en de Westerschelde liggen de waarden hoger dan in de rest van Nederland, maar lager dan 2016/2017; Zeeuws-Vlaanderen is voor het eerst gemeten en heeft de hoogste waardes.
- Overschrijding van de gezondheidskundige grenswaarde betekent niet dat iemand automatisch klachten krijgt, maar nadelige effecten zijn op termijn niet uit te sluiten; verdere vermindering van de blootstelling blijft nodig.
- Welke maatregelen PFAS in het bloed verlagen is nog niet bekend; wel geldt het algemene advies om gevarieerd te eten en bepaalde producten te mijden.
- Voor de twee regio's rondom Dordrecht en de Westerschelde is er een aanvullende, gerichte aanpak met een vast aanspreekpunt bij het Rijk en sinds 2025 regionaal gezondheidsonderzoek.

## 4. Toelichting

*a. Financieel-economische gevolgen, arbeidsmarkteffecten en regeldrukeffecten*
N.v.t.

*b. Juridische aspecten*
N.v.t.

*c. Politieke en maatschappelijke context*

- De rapportage over PFAS in bloed van juli vorig jaar leidde tot enige onrust. De boodschap is niet nieuw, maar wel een vervelende, al is het ook voorzichtig positief dat er een lichte daling te zien is.
- Acht Kamerleden hebben in aanloop naar het commissiedebat Externe Veiligheid (IenW) van 10 juni jl. hun bloed laten testen. De uitslagen zijn begin september 2026 bekendgemaakt. Bij alle geteste Kamerleden zijn PFAS aangetoond en bij een deel lag de uitslag boven de gezondheidskundige grenswaarde. Dit sluit aan bij het beeld voor de Nederlandse bevolking.
- PFAS leeft Kamerbreed. In het Commissie Debat IenW Leefomgeving van 2 april jl. heeft de staatssecretaris van IenW het Kamerlid Jansen (PVV) toegezegd de resultaten van het onderzoek naar PFAS in bloed en moedermelk voor de zomer te delen. Met deze brief wordt de toezegging voor PFAS in bloed nagekomen.
- Vanwege de bijzondere aandacht voor de regio's Dordrecht en Westerschelde in het onderzoek hebben RIVM en GGD'en daar informatiebijeenkomsten voor lokale bestuurders georganiseerd.

## 5. Afstemming

De Kamerbrief is afgestemd met het ministerie van IenW en LVVN, alswel met het RIVM. Vanuit VWS hebben de directies PG en VGP meegewerkt aan de brief.

## 6. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. *Motivering*

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.